

KOLOSA NE Paulom dis tcgāya sa Kolosa ne koe Téé-cookg'ai sa

Ncēes tcgāya sa kò Kolosa koe hānas kereke sa góá mááèa hāa. Ncēes kereke sa kò Paulom ka tshoa-tshoaè tama, igabas kò Paulom kò xámse a ko tséém xòèm koe hāna, me kòo tséé-kg'aoan kaiam x'áé-dxoom Asia dim Efesom koe guu a tsééa tcg'óó.

Paulo ba kò bóbäa q'ää, tshúù-ntcõa di xgaa-xgaa-kg'aoa ne Kolosa dis kerekés koe hāna sa, ncēe kòo khóè ne xgaa-xgaa, tää nqárìan ne gha qámsea máá ka a.

Ncēes gúùs cúís tama si i, igaba xu kòo ncēe xu xgaa-xgaa-kg'ao xu máá: khóèan méé i q'ää nqãa-qgai khòöè, naka tc'ōoan di x'áè-kg'áñhan xaëa kg'ónò, témé.

Paulo ba kò dtcòm-kg'ao ne di tchõàn tseegu di góá, a ncēe xu xgaa-xgaa-kg'ao xu cgoa ntcoeku. A ba a kòo máá: Jeso Kreste ba ko cg'oëa hāa kgoarasean máà ta a, zi ko c'ëe zi xgaa-xgaase-kg'áñ zi Krestem koe séèa tcg'òó ta a.

Krestem koem Nqari ba guu a nqõómk'gai kúrúa hāa, a ba a ko gataga Gam koe ga guu a nqõó ba séèa kabia mááse. Krestem cgoa xg'ae a cúí iian ka cúí ta gha nqõómk'gai koe kgoarasean úúa hāa.

Gaa koe guus kam ko Paulo ba Krestem koe kg'õè sa ko wéé cám di kg'õèan koe dùú sa nxàes ka góá. Ncēes tcgāyas Kolosa ne góá mááèa hāa sa Efeso ne góá mááèas hāas tcgāyas cgoa cúí si i.

Tigiko ba kò ncēes tcgāya sa séè a Kolosa koe úú, a ba a kò Onesimom cgoa hāa, qāàm ncēem kò Paulo ba tcgāya sa Filemone ba téé-q'ooa ba koe góá máá ba.

Qaa-qaasa kg'ui a ne:

- nqōó ba (1:15-20)
- tc'áró ba (1:18-24)
- nciís kg'õè sa, kabas kg'õè sa

Tcgāyas q'oo koe hāna zi:

- Nqōóm dis kg'õè sa hēé naka Krestem di tséean hēéthēé e (1-2)
- Kabas kg'õè sa Krestem koe (3-4)

Nqōóm dis kg'õè sa hēé naka Krestem di tséean hēéthēé e (1-2)

Tsgáìkaguku zi

¹ Paulo ra a, Jeso Krestem dir x'áè úú-kg'ao* ra Nqarim ma tc'ëea khama, a gatá ka qōesem Timoteom cgoa hāa.

² Kolosa koe hāna ne dtcòm-kg'ao ne, gatsam ka qōese ga ne ncēe Krestem koe tcom-tcomsa ne tsam ko ncēes tcgāya sa góá máá a ko máá:

Nqarim gatá ka Xōòm koe guua hāa cgóìkuán hēé naka tòókuán hēéthēé méé i gatu cgoa hāa, témé.

*Paulo ba ko dtcòm-kg'ao ne Kolosa di ne còrèa
máá*

³ Eẽ tsam kò ko còrèa máá tu u ne tsam ko wèé x'aè ka Nqarim gatá dim X'aigam Jeso Krestem ka Xōò ba qâè-tcaoa máá,

---

* **1:1: x'áè úú-kg'ao** - Gerika sa ko “apostolo” témé.

⁴⁻⁵ *Nqarim koe tu nqòðan úúa hää, a gaa domka Jeso Krestem koe dtcòmaa, a gataga wèé ne tcom-tcomsa ne ncàma hää sa tsam kómá hää khama. Ncée nqòðan tu nqarikg'ai koe tóóa mááèa hää. Nxääkamaga tu gaa nqòðan ka kómá hää, tseeguan di qäe tchöàn tu kòo xgaa-xgaaë ka.*

⁶ Eë i ko qäe tchöàn gatu koe hääm cám ka tu kò kórí m a tu a kò *tshoa-tshoa* a Nqarim di cgómkuan tseeguan kaga gatu ka q'ana hää. Ncée i ko ma wèém nqðóm koe tc'áróan kúrú a kai khama i ko gataga gatu xg'ae koe hëé.

⁷ *Epaferasem koe tu kò xgaa-xgaase e, qäàm sixae ka c'ëem ncàm-ncamsa ba, ncée gatu domka tcom-tcomsam tséé-kg'aom Krestem di ba.*

⁸ Ncée kò gataga *Tcom-tcomsam* Tc'ëem ka tu mááèa hää ncàmkuan ka bìrí xae e ba.

⁹ Ncées gúùs domka xae kò táá chöò cgoa còrèa máá tu ne, gaam cám ëe xae kò kómí m ka, xae kò Nqari ba dtcàrà Me kúrú tu u, Gam ko tc'ëe sa tu gha cg'oëase q'ää ka, nakam gha Tcom-tcomsam Tc'ëem ka hëéthëé cg'oë-cg'oe tu u, ncée gha kúrú tu tu wèé za ga tc'ëega, a kómá q'ää ba.

¹⁰ Nxääsega tu gha X'aiga ba kg'anoa hääs kg'õè sa kg'õè, a wèé za ga qäe-tcaokagu Me, a tu a gha qäe zi tséé zi wèé zi koe tc'áróan kúrú, a Nqari ba q'än koe càuse ka.

¹¹ *A xae a ko còrè, wèé qarian cgoa tu gha qari-qariè sa, Gam di qarian x'áàm di koe guua ka, qómán xg'ae koe tu ko qarika téé a tu a qáò tcáó, qäe-tcaoan cgoa.*

¹² *Xae ko còrè, Abo ba tu gha qäe-tcaoan máá sa, Gaam ncée kúrú tua tu kg'ano-kg'anosa ii ba, ëe tcom-tcomsa ne q'õða hää sa tu ko gataga thëé q'õò*

sa, ncēe x'áàn *di x'aian* koe hāa sa.

¹³ Ntcùúan di qarian koem kgoara tcg'òó taa, a ñem ncàma hāam Cójám di x'aian koe tsééa óá taa hāa,

¹⁴ ncēe Gam koe ta kgoarakuan úúa hāa ba, chìbia ta di qgóó-máákuan di i.

Krestem díi ii sa hēé naka dùú sam kúrúa máá taa sa hēéthēé e

¹⁵ Bóose tamam Nqarim dis ii sam úúa†, wèé zi gúù zi ka tc'amaka hāas téé-q'oo sa úúa hāa‡ ba.

¹⁶ Wèé zi gúù zia Gam koe guu a kúrúèa khama, nqarikg'ai koe hànà zi hēé naka nqõókg'ai di zi hēéthēé e, hòòse ko zi hēé naka hòòse tama zi hēéthēé e, x'aian di ntcõó-q'ooan hēé kana tcéè-tcùi-kg'aoan hēé kana tc'ãà-cookg'ai-kg'aoan hēé kana qarian hēéthēé; wèé zi gúù zia Gam koe guu a kúrúèa, a Gabá kúrúa mááèa.

¹⁷ Wèé zi gúù zi cookg'ai koem hànà, zi ko wèé zi gúù zi Gam koe qgóóxa xg'aese.

¹⁸ Me Tcúú Me e tc'áróm di ba, ncēe kereke ii ba: Tshoa-tshoam ga Me e, tc'ãà a x'ooan koe guu a ghùìèa ba, nxãasegam gha wèé gúùan koe tc'ãà dis téé-q'oo sa úú ka.

¹⁹ *Nqari ba* i ko qãè-tcaokagu, Gam tc'áróa gha cg'oëase *Krestem* koe x'ãè khama.

²⁰ Gam dis xgàus di c'áòan koem kò guu a tòókuán kúrú, nxãasegam gha wèé zi gúù zi *Krestem* koe guu a xg'ae-xg'ae zi tòóku Gam koe, nqõómk'ai

† **1:15:** *Nqarim dis ii sam úúa* - Gerika sa ko máá: "Nqarim dim ii Me e," témé, igabas ncēe sa tchàno tamas Naro si i. ‡ **1:15:** *tc'amaka hāas téé-q'oo sa úúa hāa* - Gerika dis kg'ui sa ga Naros koe "tc'ãà a ábàèa ba" ta ma góá kabiè, igabas ko ncées kg'ui sa méé a ko máá: "tc'amaka hāas téé-q'oo sa úúa hāa ba," témé.

koe hèna zi gùù zi hëé naka nqarikg'ai koe hèna zi hëthëé e.

²¹ C'ëe x'aè ka tu kò Nqarim cgoa q'aara hää tu khóè tu u, a tc'ëe-kg'áma tu koe Gam di tu cg'ðo-kg'ao tu u, cg'ëè zi tséé zi kúrú tu kòo zi koe.

²² Igabam ncéeska *Krestem* dis x'oos koe guu a Gam cgoa xg'ae-xg'ae tua, tu Gam koe tòókua, Gam dim tc'áróm koe guu a§, nxääsegam gha Gam cookg'ai koe tcom-tcomsa tu ii, a wèé za ga káà chìbi iise tòó tu u ka.

²³ Igaba i ko qaase, tshoa-tshoases dtcòmàn dis koe tu gha wèé x'aè ka qarika hää sa, táá tu gha ntcää-ntcääè a qäè tchöän di nqòöan koe tcg'òöè ka. Ncée qäè tchöän tu kómá hää, nqarikg'ai ka nqääka hèna hää khóèan wèé** ko xgaa-xgaaè e, ratí Paulo ra gaan dir tséé-kg'ao ra a.

Paulom di tsééa ne kerekès koe

²⁴ Ncéeskar ko ëer ko gatu domka xgàraè zi xgàraku-kg'ám zi ka qäè-tcao. Eë kò Krestem di xgàrakuan koe tcào sar ko tirim cgàam koe guu a cg'òè-cg'oe, Gam dim tc'áróm domka, ncée kerekè sa ii ba. ²⁵ Gas dim tséé-kg'ao bar kúrúa, Nqarim máà tea hää tsééán khamaga ma, Nqarim di kg'ua ner gha cg'oëa hääse máà tu u ka.

²⁶ Kuri xu kuri xu, naka qhàò zi ko ma xùriku khama zi kò ncée zi gùù zi chòmmèa, igaba zi ncéeska Nqarim di ne khóè ne x'áíèa hää.

²⁷ Nqari ba kò x'áàkos qguùs chòmsea zi gùù zi di sa q'ääkagu ne kg'oana, ncëem ko tää zi qhàò zi di

---

§ ^{1:22:} *Gam dim tc'áróm koe guu a* - Gerika sa ko “tc'áróm cgàam dim koe guu a” témé.   ** ^{1:23:} *nqarikg'ai ka nqääka hèna hää khóèan wèé* - Gerika sa ko máá: “kúrúèas gùùs wèés nqarikg'ai ka nqääka hèna sa,” témé.

ne úúa máána hää sa. Si kò *ncēes kàa sa*, Kreste ba gatu koe hää si i, ncēe x'áàn di nqòòan ii ba.

²⁸ Ncēe xae ko Gam ka xgaa-xgaa ba, a xae a ko wèém khóè ba tchàno-tchano, a wèém khóè ba wèé q'āan di tc'ēean ka xgaa-xgaa, nxãasega xae gha kúrú me wèém khóè ba Krestem koe wèé za ga kai ka.

²⁹ Ncēes gúùs koer ko qarika tséé, a ko Gam di qarian koe guu a wèé qaria te tséékagu, ncēe ko tíí koe qarian cgoa tséé e.

2

¹ Q'āa méé tu sar ko tc'ēe, nta nooser ko gatu domka hëé, naka ëe Laodikea koe hàna ne hëé, naka wèé ne ëe tíí cgoa qanega xg'ae tama ne hëéthëé domka qarika tséé sa.

² Nxãasega i gha tcáoa ne ntcàmmè ka, ne ncàmkuan koe guu a cúis gúù sa kúrúè, nxãasega ne gha qguù a cg'oèa hääse kómá q'āa ka, chómsea zi gúù zi Nqarim di zi ne gha gane ka q'āa ka, ncēe Kreste ii zi,

³ ncēe Gam koe i wèé qguùan q'āan di tc'ēean di hëé naka tc'ēegan hëéthëé di chómsea hää ba.

⁴ Ncēes gúù sar ko bìrí tu u, cúí khóè ga gha nxãasega táá kàa tu u ka, ncōé zi kg'ui zi ntcoekuan di zi ka igaba.

⁵ Eëtar ma tc'áróa te cgoa gatu koe káà ra a igabar tc'ēea te koe gatu cgoa hàna, a ra a ko qâè-tcao, gatu di tséé-kg'áman hëé naka gatu di dtcòmán Krestem di koe qarika téé sa hëéthëér kò bóbò khamaga.

Kreste ba ko cg'oèas kg'ôè sa óága

⁶ Ke nxãaska, ëe tu ma Jeso Kreste ba ma X'aigam iise séèa hää khamaga ma méé tu Gam koe kg'ôè.

⁷ Gam koe méé tu *hiis khama ma tøbega naka nquum khama ma tshàoa ghùiè*; gataga méé tu dtcòmàn koe qari-qariè, ëe tu ko ma xgaa-xgaaèa khama, naka tua qãè-tcaoa-máákuan cgoa cg'oèa nqáése.

⁸ Bóò méé tu, naka i cúí khóè ga táá khóèan di xgaa-xgaan hëé, naka káà hùi qàe-qaekuan hëéthëé tséékagu naka qáé tu u guu. Khóèan di tc'ee-kg'áman hëé naka ncéem nqõóm di qarian hëéthëé ne ko xùri, a Kreste ba xùri tama.

⁹ Nqari ba cg'oèa hääse Gam koe x'ãèa hää ke, Gam dim tc'áróm koe,

¹⁰ tu Gam koe Gam di cg'oèa kg'õèan máàèa hää, ncée wèé qarian hëé naka wèé tc'ãà-cookg'aian hëéthëé di Tcúú ii ba.

¹¹ Gam koe tu kò gataga q'ãe nqãa-qgai khòoèa hää, q'ãe nqãa-qgai khòokus khóèan tshàu ka kúrùè tama sa, igaba Krestem ka kúrúèas q'ãe nqãa-qgai khòokus koe tu guu a tc'áróm dim cgàam koe tcg'òóèa.

¹² Krestem cgoa tu kò tcguù-tcguukus koe kg'ónòè, igaba tu kò Nqarim ncéè Kreste ba x'ooan koe ghùiam di qarian koe dtcòm, a gaas dtcòms koe guu a *tcguù-tcguukus koe* Gam cgoa ghùièa.

¹³ Gatu di chìbian koe hëé naka gatu dim cgàam di q'ãe nqãa-qgai khòoè taman hëéthëé koe tu kò x'óoa hää, Me kò Nqari ba Krestem cgoa kg'õèkagu tu u, a gatá di chìbian wèé ga qgóóa máá taa hää,

¹⁴ a kò ëe gatá di chìbian góáèas tcgäya sa tchùua tcg'òó, gaas di x'áè-kg'áman cgoa, a ba a xgàus koe xgàu ana hää.

¹⁵ *Gaas xgàus* koem kò *Nqari ba tc'ẽean di xu tc'ãà-cookg'ai xu qariga xu di ncõo-gàban xhùu cgae xu a*

qg'aè-cgaekagu xu, a ba a wèém khóèm cookg'ai koe sau-cgaekagu xu, a kò Tàà-kg'aom ii sa x'áí xu.

Krestem cgoa x'óó sa hëé naka Gam cgoa kg'õè sa hëéthëé e

¹⁶ Gaa domka méé tu táá cúí khóè ga kgoara máá naka i xgáè-kg'am tu u guu ëe tu ko tc'õó a ko kg'áàs koe, dtcòm-kg'ao ne dis kõès dim cáñ ka igaba, kabam nxoem dis kõès ka igaba, Sabata dim cáñ kaga igaba.

¹⁷ Ncëea hñàko zi gúù zi di sóm-c'ana a, igabagam tc'áró ba Krestem di me e.

¹⁸ C'ëe khóëa ne hñàna, cg'áré-cg'arese kg'oana a, a moengelean i gha dqomì sa ko qaa. Eë ne bóòa hñña gúùan ka ne ko bòò-boose, a ne a ko gane dim cgàam di tc'ëean ka káà hñuse tc'amaka bòose. Táá méé ne téé-q'oos ëe tu úúa sa séè cgae tu u guu.

¹⁹ *Tc'áróm dim Tcúú ba ne qgóó tama. Wèém tc'áró ba ko Gaam Tcúúm koe guu a kai, a ba a q'amku-q'ooa ba hëé naka qg'áia ba hëéthëé ka qari-qari a qgóóa xg'aee, a ba a ko ëem ko ma Nqari ba tc'ëe khama ma kai. Ke méé tu gane ka nqúù ka hñña.*

²⁰ Krestem cgoa tu x'óóa hñña, a nqõóm di qarian koe kgoaraëa hñña. Dùús domka tua ko nxãaska ncëem nqõóm di tu iise kg'õèa máá, a gaam di x'áè-kg'áman komsana, ncëe ko máá:

²¹ “Táá tshàu cgoa qgóó guu! Táá xám guu! Táá cùù-cuuse guu!” ta ko méé e.

²² Ncëe x'áè-kg'áma nea ko gúù zi ka kg'ui ncëe tséékaguè zi ko xg'ara ne gha kaà zi, x'áè-kg'áman hëé naka xgaa-xgaan hëéthëéa khóëan koe guua.

²³ Ncëe ne khóè ne ko nqáriàn qámsea máá, a ne a ko cg'áré-cg'arese, a gane di tc'árón koe qgóósea

hāa, khama i *ncēe x'áè-kg'áman* q'āa di tc'ēean koe guua khama ii, igaba i qarian úú tama, cgàam ncàma hāa sa i gha xgáè di i.

Kabas kg'õè sa Krestem koe (3-4)

3

¹ Nxāakamaga tu kò Krestem cgoa ghùìèa hāa ne méé tu nxāaska gúù zi tc'amaka hànà zi koe tòón tcáó, ncēe Krestem hànà, a kg'áòm x'õàm Nqarim dim xòè koe ntcõe koe.

² Gúù zi tc'amaka hànà zi koe tu tc'ēea tu tòó, nqõómkg'ai di zi gúù zi ka tamase.

³ X'óoa tu hāa, i gatu di kg'õèan Krestem cgoa Nqarim koe chómsea hāa ke.

⁴ Ncēè Krestem, ncēe gatu dim kg'õèm kò x'áise, ne tu gha gatu igaba thēé nxāaska Gam cgoa x'áàn koe x'áise.

⁵ Gúù zi ëe nqõómkg'ai di ii zi méé tu nxāaska x'ooan koe tcāà: cg'áràn hēé, cg'ãè cauan hēé, tshúù zi tc'ēe zi hēé, cg'ãè tc'ēean hēé, naka cēean hēéthēé e, ncēe kúrúa mááseèa hāa nqárìan qámsea máá di i.

⁶ Ncēe gúùan domka i ko Nqarim di xgóàñ ëe kombsana Me tama ne koe hàà ke.

⁷ C'ëe x'aè ka tu kò gazi gúù zi ka tc'ãà-cookg'aiè, a gazi koe kg'õè.

⁸ Igaba méé tu ncēeska gatu igaba wèé gúùan ncēeta ii aagu: xgóàñ hēé, c'ee-c'eean hēé, cg'ãè tc'ēean hēé, cóèkuan hēé, saucgaekaguko kg'uiyan hēéthēé e; gúùan ncēe wèé méé tu kg'áma tu koe táá tcg'òó guu.

9 Táá tshúù-ntcõa-mááku guu, gatu dim tc'áróm ncií ba tu nxõoa tcg'òoa hää, gam di zi tséé-kg'ám zi cgoa ke,

10 a tu a kãbam *tc'áró* ba hñana hää, nxãasega tu gha kãba-kãbaè, a gatu ka q'ãa Me, a bôòse-q'ooan Gaam ëe Kûrú-kg'aom ii di x'áia hää ka.

11 Gerikan hëé naka Jutan hëéthëé *di q'aa-q'ooa* nea Gam koe hää tite, q'æe nqãa-qgai khòoëa ne hëé kana q'æe nqãa-qgai khòoëtama ne hëé, c'ee zi qhàò zi di ne hëé, nqúù ka x'ãèa khóèan* hëé, qãàn hëé naka qãà taman hëéthëé e, igabam Kreste ba wèé Me e, a ba a wèéan koe ga hñana.

12 Gaa domka, Nqarim nxárá tcg'òoa máásea hää tu khóè tuè, tcom-tcomsa naka ncàm-ncamsa tu, hãakaguse tu thòò-xama-máákua ne, qãèan hëé, naka cg'áré-cg'aresean hëé, naka kgàesase qgóósean hëé naka qáo tcáoan hëéthëé cgoa.

13 Gatu ka c'ee ne cgoa méé tu tsééa xg'ae, naka ncëe c'ee khóèan cgoa tu kò c'ees guu sa úúa hää ne méé tu qgóóa mááku. Eëm ma Nqari ba ma qgóóa máá tua khamaga ma méé tu gatu igaba gatà ma kûrú.

14 Wèé zi gúù zi ncëe zi tc'amkg'ai koe méé tu ncàmkuan hña, ncëe ko wèé zi gúù zi cg'oëase qáéa xg'ae e.

15 Krestem di tòókuan méé i tcáoá tu tc'âà-cookg'ai, ncëe tu ma cûím tc'áróm di ii, a tòókuan koe tciièa khama. Ke tu qãè-tcaoa máá *Me*.

16 Krestem dim kg'ui ba méém gatu koe qguùase x'ãè. Xgaa-xgaaku tu naka tchàno-tchanoku wèé tc'ëean cgoa, naka tua Pesaleman hëé, naka ciian

* **3:11:** *nqúù ka x'ãèa khóèan* - Gerika sa ko "Sekithia" témé.

hēé, naka tc'ēean di ciian hēéthēé tcáoa tu q'oo koe qāè-tcaoa-máákuān cgoa Nqari ba nxáèa máá.

¹⁷ Naka dùús wèés ëe tu ko kúrú sa, kg'uiān koe ga igaba kana tsééan koe ga igaba, méé tu wèéa sa ga X'aigam Jesom dim cg'ōèm koe kúrú, naka tua Gam koe guu na Nqarim Xōò ba qāè-tcaoa máá.

Khóè zi hēé naka khóè xu hēéthēé e

¹⁸ Khóè saoè, gasao di xu khóè xu sao máàse, ncēe i ma X'aigam koe ma kg'anoo hāa khama.

¹⁹ Khóè xaoè, gaxao di zi khóè zi xao ncàm naka xaoa táá thōò-xamkagu zi guu.

Cóán hēé naka xōò ga ne hēéthēé e

²⁰ Cóá tuè, gatu ka xōò ga ne wèé zi gúù zi koe komsana, nxāa sa ko X'aiga ba qāè-tcaokagu ke.

²¹ Cóán ka xōò ga xaoè, táá cóán xgáè guu, naka i nxāasega táá tshūù-tcao guu.

Qāàn hēé naka x'aigan hēéthēé e

²² Qāà tuè, gatu ka q'ōose ga ne nqōóm di ne tu komsana wèé zi gúù zi koe. Ncēe gúùan méé tu kúrú, gaan di tcgáián gatu koe tóóa hāas ka tamase, kana cgómkuan tu gha hòò cgae e domka tamase, igaba méé tu wèé tcáoa tu cgoa kúrú u, X'aiga ba q'āða hāase.

²³ Dùús wèés ëe tu ko kúrú sa méé tu wèé tcáoa tu cgoa tséé, X'aiga ba ko tsééa máá khama, khóèm ka tamase.

²⁴ X'aiga ba gha ëem Gam di ne khóè ne tóóa máána hāa sa kābi máákus iiise máà tu u sa tu q'anā hāa khama. X'aigam Kreste Me e ncēe tu ko tsééa máá ba khama.

25 Wèém khóèm ëe ko cg'âèan kúrú ba gha suruta kabière gam di cg'âèan domka, *Nqari ba* khóèan tâákase qgóó tama *khama*.

4

1 X'aiga xaoè, gaxao di qâàn méé xao ëe tchàno ii a qâè ii sa máà, gaxao igaba xao q'ana hää, X'aiga ba xao nqarikg'ai koe úúa hää sa ke.

C'ëe x'âè-kg'áma ne

2 Gatu di còrèan tu qarika qgóó, naka gaan koe kòresea hää, naka *Nqari ba* qâè-tcaoa máá.

3 Naka tu gataga còrèa máá xae e, nakam gha nxâasega *Nqari ba* gaxae di kg'uiian nquu-kg'áman xgobekg'ama máá, naka xae Krestem ka chómsea tseeguan nxàe, ncẽer gaan domka qáéèa a.

4 *Còrè* nakar nxâasega tchànone nxàea tcg'òó o, ncẽe i ko ma qaase khama.

5 Eë tchàà koe hànà ne méé tu tc'ëegase tséé cgoa, wèém x'aè ba cg'oèase tséékagu na.

6 Gatu di kg'uiian méé i wèé x'aè ka cgómkuhan ka cg'oèa hää, tâbean cgoa tsâubeèa hääse, nxâasega tu gha q'ãa, ntama tu gha ma wèém khóè ba xøa sa ka.

Còo di zi tsgám̄kaguku zi

7 Wèé tchòà nem gha Tigiko ba tíí ka bìrí tu u, ncàm̄-ncamsam qõe ba, a tcom-tcomsam tséé-kg'ao ba, a gaxae khama ma qâà ba X'aigam koe.

8 Gaa domkar ko gatu koe tsééa úú me, ntama xae ma hää sa tu gha nxâasega q'ãa ka, me gha gataga gatu di tcáóan ghùi-ghui.

9 Onesimom cgoam ko síí, tcom-tcomsa, a ncàm̄-ncamsam qõe ba, ncẽe gatu ka c'ëe ba. Wèé zi gúù zi ncẽe koe ko kúrúse zi ka tsara gha bìrí tu u.

10 Tíí khama qáéèàm Arisetareko ba ko tsgámìkagu tu u, me ko Marekom Barenabasem ka qõese ba théé tsgámìkagu tu u (nxãakamaga tu x'áè-kg'áman hòða, ncẽè hààm kò ne méé tu qãèse hèàkagu me di i).

11 Jesom, ncẽè ko Juseto ta ma tciiè ba, nxãam igabam ko *tsgámìkagu tu u*. Nooa xu Juta* xu xu u ncẽè ko Nqarim di x'aian koe tíí cgoa tsééa xg'ae xu, a gataga tíí koe kaisa hùikuan úúa hää xu.

12 Epaferasem ncẽè gatu ka c'ëe ba, a Jeso Krestem dim qãà ba ko tsgámìkagu tu u. Wèé x'aè kam ko qarika còrèa máá tu u, wééan ëem ko Nqari ba tc'ëe koe tu gha qarika téé, a gha *dtcòma tu koe* kaia hää, a wèé tcáóa tu cgoa Gam koe dtcòm ka.

13 Kaisa tsééan ëem ko gatu hëé naka Laodikea di ne hëé naka Hierapolise di ne koe hëéthëé tcääà tcáó a kúrú koe ra ko gam ka nxàea tseegukagu.

14 Ncàmì-ncamsam Lukam naaka di ba hëé, nakam Demase ba hëéthëé tsara ko tsgámìkagu tu u.

15 Tíí qõe ga ne Laodikea koe hànà ne méé tu tsgámìkagu, naka Nimefase sa hëé naka kerekess gas dim nquum koe ko *xg'aes* ga sa hëéthëé e.

16 Ncẽes tcgãya sa tu ko nxárá mááèa xg'ara ne méé tu kúrú nakas gataga théé kerekess Laodikea di sa nxárá mááè si. Naka tu gatu tcgãyas Laodikea koe guua sa nxárá.

17 Naka gataga Arekipo ba bìrí naka máá: “Q'õé méé tsi naka ëe tsi ko X'aigam koe máàèa tsééan xg'ara-xg'ara,” témé.

* **4:11: Juta** - Gerika sa ko máá: “q'ãe nqãa-qgai khòøèa xu,” témé.

18 Tíí Paulo ra ko ncẽe tsgám̄kagukuan tshàua te cgoa góá máá tu u. Tiri táùan tu tc'ëe-tc'ëese. Cgóm̄kuan méé i gatu cgoa hãa.

**Kabas Qae-xg'ae sa
The New Testament in the Naro language of Botswana**
copyright © 2012 The Bible Society of Botswana

Language: Naro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

d01ddea0-c0e8-5bc4-86fa-b235639fa99b